

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Arheologie și Studii Clasice

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Arheologie teoretică și modele de interpretare						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Silvia Mustață						
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					33
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat/ Consultații					7
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	72				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Înscrierea disciplinei în contractul de studii
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none">

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none">

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C 4. Utilizarea metodologiei de bază a unor științe auxiliare ale istoriei (conexe arheologiei):. -Analiza critică și evaluarea în context istoric general (economic, politic, etc.) a valorii și ponderii informației primare dobândite, cu conștientizarea importanței și limitelor acestora. -Corelarea informațiilor provenite din diverse surse (istoriografice, numismatice, epigrafice, arheologice etc.) referitoare la o temă prin utilizarea criticii, analogiei, comparației, analizei și sintezei. -Culegerea și analiza comparativă, corectă a informațiilor provenite din diversele categorii de surse (monede, inscripții, alte artefacte) și plasarea lor într-un context istoric general. -Interpretarea la nivel elementar a informației numismatice și epigrafice. • C 5 Utilizarea adecvată a bazelor metodologiei cercetării arheologice teoretice (principiile analogiei, tipologiei, cronologiei, chorologiei, stratigrafiei) și practice, de teren • -Evaluarea critică a stadiului cercetării (într-o problematică dată), implicit a perspectivelor cercetării asumate în funcție de cantitatea și calitatea datelor existente. -Identificarea și utilizarea adecvată a principalelor resurse bibliografice de referință de specialitate, a tehnicilor de bază în cercetarea de teren și prelucrării primare a rezultatelor. Orientarea corectă în domeniul conceptelor și teoriilor arheologiei contemporane. -Identificarea, descrierea și interpretarea la nivel elementar a artefactelor, complexelor și stratigrafiei arheologice.
Competențe transversale	-

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea unor concepte de bază privind teoria arheologică și prezentarea critică a evoluției acesteia. • Înțelegerea importanței teoriei arheologice în demersurile interpretative.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul își propune să le ofere studenților informații cu privire la aspectele teoretice care țin de funcțiile structurilor arheologice și ale artefactelor în contextul relațiilor intra- și interculturale. • Familiarizarea studenților cu specificul reflecției arheologice și rolul ei în efortul interpretativ, în dezvoltarea metodei de cercetare de-a lungul istoriei acestei discipline.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: obiective, tematică, bibliografie	Prezentare powerpoint, prelegere, dezbatere	

2. Discuție: ce este teoria arheologică și de ce avem nevoie de ea?	Prezentare powerpoint, prelegere, dezbateri	
3. Arheologia de la începuturi până la abordarea cultural-istorică, inclusiv (anticarism, evoluționism, difuzionism, etnicitate, naționalism).	Prezentare powerpoint, prelegere, dezbateri	
4. Procesualismul și New Archaeology I: arheologia și antropologia, metode și idei noi.	Prezentare powerpoint, prelegere, dezbateri	
5. Procesualismul și New Archaeology II: studii de caz.	Prezentare powerpoint, prelegere, dezbateri	
6. Post-procesualismul I: critica procesualismului, metode și idei noi.	Prezentare powerpoint, prelegere, dezbateri	
7. Post-procesualismul II: metode și idei noi.	Prezentare powerpoint, prelegere, dezbateri	
8. Post-procesualismul III: neomarxism, feminism, post-colonialism.		
9. Evoluția discursului teoretic în cercetarea arheologică din România.	Prezentare powerpoint, prelegere, dezbateri	
10. Unde suntem acum? (între scepticism și entuziasm, postcolonialism, studii de gen, tradiționalism).	Prezentare powerpoint, prelegere, dezbateri	
11. Exerciții practice I.	Deplasări în afara sălii de curs	
12. Exerciții practice II.	Deplasări în afara sălii de curs	
13. Dezbateri concludive.	Prezentare powerpoint, dezbateri	
14. Temă de rezervă.		

Bibliografie:

M. Anghelinu, *Evoluția gândirii teoretice în arheologia românească. Concepte și modele aplicate în preistorie*, Târgoviște, 2014.

R. A. Bentley, H. D.G. Maschner, Ch. Chippindale (eds.), *Handbook of Archaeological Theories*, Lanham – New York – Toronto – Plymouth, 2007.

L. R. Binford, *Archaeology as Anthropology*, *American Antiquity*, 28, 1962, 217-225.

L. R. Binford, *For Theory Building in Archaeology*, Academic Press, New York, 1977.

L. R. Binford, *The Nunamiut Ethnoarchaeology*, New York – San Francisco – London, 1978.

L. R. Binford, *In pursuit of the past. Decoding the archaeological record*, Berkeley – Los Angeles – London, 1983

(<https://books.google.gm/books?id=y6YwDwAAQBAJ&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>).

J. Bintliff, M. Pearce (eds.), *The death of archaeological theory?*, Oxford 2011.

D. Clarke, *Archaeology: the loss of innocence*, *Antiquity*, XLVII, 1973, 6-18.

Al. Dragoman, S. Oanță-Marghitu, *Archaeology in communist and post-communist Romania*, *Dacia NS* 50, 2006, 57-76.

O. J. T. Harris, C. N. Cipolla, *Archaeological theory in the new millennium. Introducing current perspectives*, Routledge, London – New York, 2017.

M. Johnson, *Archaeological Theory. An introduction*, 3rd edition, Blackwell Publishing, Oxford 2020.

Gh. Al. Niculescu, *Locul teoriei în cercetarea arheologică*, *SCIVA* 63/3-4, 2012, 293-304.

N. Palincaș, *Despre conceptul de cultură arheologică și despre gândirea normativă. Pentru o dezbatere în arheologia românească de astăzi*, SCIVA 57/1-4, 2006, 159-185.

A. Praetzelis, *Death by theory. A tale of mystery and archaeological theory*, revised edition, Lanham – New York – Toronto – Plymouth, 2011.

C. Renfrew, P. Bahn (eds.), *Archaeology. The key concepts*, Routledge, London – New York, 2004.

C. Renfrew, P. Bahn, *Archaeology. Theory, methods and practice*, 8th edition, London – New York, 2020.

M. B. Schiffer, *Is there a „Pompeii premise” in archaeology?*, Journal of Anthropological Research, 41, 1985, 18-41.

M. B. Schiffer, *Formation processes of the archaeological record*, University of Utah Press, 1987.

B. G. Trigger, *A history of archaeological thought*, 2nd edition, Cambridge, 2008.

P. Urban, E. Schortman, *Archaeological theory in practice*, Routledge, London – New York, 2012.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Studenții care urmează acest curs vor obține abilități și competențe adecvate pentru a-și dezvolta spiritul critic, a înțelege și a aborda în cadre teoretice și metodologice contemporane relațiile interculturale, dimensiunea lor materială, precum și cea simbolică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezență și activitate, prezentare pe parcursul semestrului.	evaluarea eseului	60%
	Lucrare (eseu final)		40%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
• Studenții trebuie să cunoască bibliografia și datele principale comunicate la curs.			

Data completării

Semnătura titularului de seminar

25.01.2024

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

